

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **T. F.**, zastoupena JUDr. Jiří Dolejšem, advokátem se sídlem Nádražní 47, Havlíčkův Brod, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2017, č. j. OAM-582/ZA-ZA05-K01-PD1-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 8. 2018, č. j. 29 Az 16/2017 - 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna ustanoveného advokáta JUDr. Jiřího Dolejše, **se určuje** částkou 6.800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 12. 2014 byla žalobkyni udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) na dobu 24 měsíců, neboť nebylo možné vyloučit přelítí ozbrojeného konfliktu přímo do oblasti posledního trvalého pobytu žalobkyně a současně nebylo možno k řešení obav žalobkyně využít přesídlení v rámci Ukrajiny, neboť mimo uvedenou krizovou oblast neměla žalobkyně žádné ekonomické ani rodinné zázemí a s ohledem na její věk si ho může velmi obtížně zajistit vlastními prostředky.

[2] Rozhodnutím ze dne 27. 1. 2017 neprodloužil žalovaný žalobkyni doplňkovou ochranu podle § 53a odst. 4 zákona o azylu. V období od udělení doplňkové ochrany došlo na Ukrajině k podstatnému vývoji stran bezpečnostní situace, ta se ve srovnání s rokem 2014 stabilizovala, bezpečnostní incidenty se omezily na okolí tzv. linie dotyku, tedy hranice mezi územím kondolovaným povstalci z Luhanské a Doněcké republiky a ukrajinskou armádou. V oblasti města Marhanets, dřívějšího místa pobytu žalobkyně, a jeho okolí v Dněpropetrovské oblasti, ukrajinští občané již nečelí bezpečnostním rizikům. Proto žalovaný shledal, že pominuly důvody, pro které byla žalobkyni doplňková ochrana udělena. Žalovaný dále posoudil i nové skutečnosti, které žalobkyně uvedla, tedy tvrzenou špatnou ekonomickou situaci na Ukrajině, pokračující

válku a porušování lidských práv a skutečnost, že v ČR žádají o azyl její dcera s dítěte. Žalovaný neshledal, že by bylo možno tyto okolnosti podřadit pod důvody pro udělení doplňkové ochrany.

[3] Proti tomuto rozhodnutí brojila žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozhodnutí krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Bezpečnostní situace se dle stěžovatelky nestabilizovala, naopak přerostla v další eskalaci bojových a násilných akcí. O tom svědčí vyhlášení válečného stavu. Celým děním od roku 2014 je stěžovatelka silně stresována a představa navrácení na Ukrajinu, kde probíhají přípravy na válku, ji dále traumatizuje. Má obavy o svůj život a život svých blízkých. V domovské oblasti dnes prakticky nemá žádné zázemí, její 86 letá matka s dcerou žijí v obci Ch. v Chersonské oblasti přímo dotčené vyhlášením válečného stavu. Stěžovatelka dále brojí proti podkladům, ze kterých žalovaný při rozhodování vycházel, neboť situaci na Ukrajině rozhodně nelze označit jako zkonsolidovanou a bezpečnou, ba naopak. Krajský soud pak své rozhodnutí postavil na tomto nesprávném skutkovém základě. Napadené rozhodnutí se pak dle názoru stěžovatelky nedostatečně vypořádalo s jejími námitkami.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že rozhodoval na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, s přihlédnutím k individuálním okolnostem případu a v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. K situaci k Chersonské oblasti odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2018, č. j. 8 Azs 132/2018, k Dněpropetrovské oblasti pak na usnesení ze dne 25. 5. 2017, č. j. 10 Azs 85/2017. Vyhlášení výjimečného stavu pak není způsobilé zpochybnit rozhodnutí žalovaného ani rozsudek krajského soudu, neboť z všeobecně dostupných informací je známo, že tento třicetidenní stav byl ukončen dne 26. 12. 2018 a již netrvá. Kasační stížnost nadto dle žalovaného nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

[7] Ve stanovisku k vyjádření žalovaného stěžovatelka opakuje, že ani v Chersonské oblasti, která byla dotčena válečnými přípravami, a obyvatelé zde neustále žijí v napětí, ani v Dněpropetrovské oblasti nemá žádné zázemí. S ohledem na danou situaci nemá žádné jistoty, které naznačuje žalovaný ve svém rozhodnutí a jeho vyjádření považuje za účelové s cílem zlehčit její postavení před soudem.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je přípustná. Jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek,

kteří jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud primárně odkazuje na svou judikaturu týkající se prodlužování doplňkové ochrany. Meritem rozhodnutí podle § 53a zákona o azylu je posouzení, zda situace v zemi původu znamená pro cizince hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Tuto skutečnost je správní orgán povinen při každé žádosti o prodloužení doplňkové ochrany hodnotit (srov. rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011 - 57, či usnesení ze dne 31. 8. 2009, č. j. 7 Azs 59/2009 - 124). Správní orgán zkoumá zejména, zda nadále trvá původní důvod udělení doplňkové ochrany, nebo zda se naopak situace v domovském státě stabilizovala a tato změna je natolik významná a má trvalou povahu, že odůvodňuje zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (srov. usnesení ze dne 4. 3. 2018, č. j. 6 Azs 369/2017 - 41).

[11] V nyní projednávané věci žalovaný v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu hodnotil, zda trvají důvody, pro které byla stěžovatelce udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu. Zároveň se vypořádal s tvrzeními, která stěžovatelka uvedla jako důvody pro prodloužení doplňkové ochrany týkající se špatné bezpečnostní a ekonomické situace na Ukrajině. Žalovaný nedospěl k závěru, že by stěžovatelce v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu, což doložil podklady, které v průběhu správního řízení shromáždil.

[12] Tento závěr dále přezkoumal krajský soud a to ve vztahu k § 14a odst. 2 písm. b), c) a d) zákona o azylu. Rozhodnutí považoval za obsažné, podložené řadou objektivních a aktuálních zpráv a informací o situaci v oblastech Ukrajiny, které jsou jednak zasaženy dlouhodobě probíhajícím konfliktem, jednak oblastí, které s těmito sousedí. Poukázal na skutečnost, že v době udělení doplňkové ochrany byl konflikt v počátcích a z bezpečnostního důvodu tak nebylo možné zcela vyloučit, že se nebude šířit do dalšího okolí. V mezidobí však je naprosto patrné, a nic se nezměnilo ani v průběhu doby, která uplynula mezi vydáním napadeného rozhodnutí a obdobím, kdy rozhodoval o žalobě, že tento konflikt je situován ve dvou oblastech jihovýchodní Ukrajiny a ohraničen tzv. linií dotyku, na další území země původu stěžovatelky nepřerůstá. Stěžovatelka má v zemi původu nejbližší příbuzné, kteří jí mohou podpořit v případě návratu do vlasti, tedy má sociální zázemí v rodině. Nedobrá ekonomická situace země postihuje všechny obyvatele prakticky bez většího rozdílu a nemůže být momentem, který by bylo lze hodnotit jako důvod, spadající pod ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu.

[13] Ke stěžovatelkou vytýkané nedostatečnosti a neaktuálnosti podkladů, ze kterých žalovaný vycházel, soud poznamenává, že požadavky na informace o zemi původu vyjádřené v judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS) žalovaný respektoval. Stěžovatelka měla možnost předložit vlastní podklady či navrhnout důkazy v rámci své výpovědi či v rámci seznámení se s podklady pro rozhodnutí. Žalovaný pracoval s informacemi o zemi původu, které byly relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální ve vztahu ke stěžovatelkou uvedeným skutečnostem a ověřené z různých zdrojů.

[14] Co se týče vlastní bezpečnostní situace na Ukrajině, i zde odpovídá judikatura Nejvyššího správního soudu na vznášené námitky (srov. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17 či ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, potvrzované i aktuální judikaturou např. usnesení ze dne 31. 10. 2018, č. j. 5 Azs 45/2018 - 31 či rozsudek ze dne 14. 2. 2018, č. j. 1 Azs 402/2017 - 48). Chersonská oblast, kde žije stěžovatelčina matka a sestra,

ani Dněpropetrovská oblast, kde žila stěžovatelka před svým odchodem do ČR a pobývá tam její další sestra, se nenachází v zóně, která by byla zasažena boji.

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že s ohledem na výše uvedené neshledal, že by krajský soud posuzoval případ v rozporu s ustálenou judikaturou. Stejně tak se krajský soud v napadeném rozsudku vyjádřil k námitkám, které stěžovatelka v žalobě uváděla. Poukázal přitom na výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a důkazy, tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající hmotněprávní normy. Rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný.

[16] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud se nedopustil pochybení, které by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Nejedná se ani o případ, kdy by bylo třeba učinit judikaturní odklon, vypořádat se s otázkou judikaturou dosud neřešenou nebo řešenou rozdílně.

[17] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že nikterak nezlehčuje pozici stěžovatelky a chápe její obtížnou situaci. Přeje-li si však stěžovatelka pobývat a pracovat v České republice, má možnost za splnění dalších podmínek upravit svůj pobytový status na základě zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a kasační stížnost proto odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[20] Nejvyšší správní soud stěžovatelce usnesením ze dne 7. 11. 2018, č. j. 1 Azs 310/2018 - 23, ustanovil zástupcem JUDr. Jířího Dolejše, advokáta. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal advokátovi odměnu za dva úkony právní služby, spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], ve výši 2 x 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí částku ve výši 6.800 Kč, jež mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2019

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu